

OBČINA KOZJE

LOKALNI PROGRAM KULTURE

AVGUST 2024

KAZALO

1.	<i>Uvod</i>	3
1.1	Izhodišča in namen priprave lokalnega programa za kulturo	3
1.2	Zakonodajne podlage	3
1.3	Javni interes za kulturo	3
2.	<i>Analiza stanja</i>	4
2.1	Javne institucije na področju kulture	4
2.1.1	Krajevna knjižnica Kozje in Krajevna knjižnica Lesično	4
2.1.2	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti	4
2.2	Javna kulturna infrastruktura	5
2.3	Ljubiteljska kultura	6
2.4	Mediji	6
2.5	Kulturna dediščina	7
2.6	Kulturni turizem	8
2.7	Branju prijazna občina	8
3.	<i>Financiranje kulture</i>	10
4.	<i>Cilji kulturne politike v občini</i>	12
5.	<i>Zaključek</i>	14

1. UVOD

1.1 Izhodišča in namen priprave lokalnega programa za kulturo

Lokalni program za kulturo Občine Kozje je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki izhaja iz doseženega položaja kulture v občini in ugotavlja vlogo kulture v razvoju občine ter javni interes zanj. Je temeljni programski in izvedbeni dokument, ki določa prioritete občinske kulturne politike. Določa temeljne strateške cilje na področju kulture, ureja način izvajanja kulturne politike in spodbuja k nadaljnjemu razvoju kulture.

Lokalni program za kulturo se sprejema v sklopu Strategije razvoja občine za obdobje 2017 - 2027. V kolikor bo potrebno, bo lokalni program za kulturo po štirih letih prenovljen, dopolnjen ali spremenjen.

1.2 Zakonodajne podlage

Priprava lokalnega programa za kulturo je opredeljena v 14. členu Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13 in 68/16). Lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let, pri čemer lahko program vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Glede vsebine lokalnega programa za kulturo se smiselno uporabljajo določbe zakona o nacionalnem programu za kulturo.

Nacionalni program za kulturo je sprejet za obdobje 2022-2029 in opredeljuje cilje in prioritete na vseh področjih umetnosti in kulture.

1.3 Javni interes za kulturo

Lokalna skupnost uresničuje javni interes za kulturo v skladu s 24. členom ZUJIK zlasti z zagotavljanjem kulturnih dobrin kot javnih dobrin, z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem javne kulturne infrastrukture.

Lokalna skupnost v javnem interesu v skladu s 25. členom ZUJIK zagotavlja pogoje za ustvarjanje, posredovanje in varovanje kulturnih dobrin, ki se na trgu ne zagotavljajo v zadostnem obsegu ali kakovosti, ali zaradi dostopnosti najširšemu krogu uporabnikov. Javne kulturne dobrine zagotavlja v obliki oziroma na način javne službe in s podporo posamičnim kulturnim projektom ter javnim kulturnim programom.

Lokalna skupnost zagotavlja skladno s 66. členom ZUJIK najmanj tiste javne kulturne dobrine, kakor določa posebni zakon (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost ipd.), podpira ljubiteljske kulturne dejavnosti, vključno s tistimi, ki so namenjene kulturni integraciji manjšinskih skupnosti in priseljencev ter pokriva tudi druge kulturne potrebe prebivalcev, ki jih ugotovi s svojim programom za kulturo. Lokalna skupnost zagotovi tudi javne kulturne dobrine širšega pomena (uprizoritvene umetnosti, vizualne umetnosti, novi mediji ipd.), če je to mogoče glede na objektivne okoliščine kot so število prebivalcev, ekonomska moč, prostorske in kadrovske kapacitete ipd., oziroma če to izhaja iz kulturne tradicije občine.

2. ANALIZA STANJA

2.1 Javne institucije na področju kulture

2.1.1 Krajevna knjižnica Kozje in Krajevna knjižnica Lesično

Občina Kozje je v soglasju z ustanoviteljem Knjižnice Šmarje pri Jelšah, Občino Šmarje pri Jelšah, pogodbeni partnerica knjižnice in sofinancira krajevni knjižnici Kozje in Lesično ter izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe za potrebe uporabnikov, ki so prebivalci občine Kozje. Financiranje knjižnic določa 51. člen Zakona o knjižničarstvu.

Občina skrbi, da prostori krajevnih knjižnic izpolnjujejo minimalne tehnične pogoje za opravljanje dejavnosti, da so primerno oskrbovani in ustrezni za delo ter za hranjenje knjižničarskega gradiva.

Zgodovina knjižničarstva v Kozjem sega v konec 19. stoletja z ustanovitvijo bralnega društva. Med prvo svetovno vojno so čitalnice prenehale delovati, ponovno so oživele v obdobju med obema vojnoma, ko so bile skoraj vse javne knjižnice del prosvetnih organizacij. V tistem času je Kozje dobilo čitalnico v Vahčičevi hiši. Čas druge svetovne vojne je prekinil vso kulturno dejavnost. Po vojni pa je javna knjižnica v Kozjem ponovno pričela delovati. Nekaj časa je imela prostore v šoli, kasneje so knjižnico iz šole preselili v prvo nadstropje stare občinske hiše, nad trgovino Kmetijske zadruge. V šestdesetih letih je dobila prostor v današnjih prostorih sejne sobe Občine Kozje, se za kratek čas preselila zopet v Vahčičevo hišo in leta 1979 v prostore drugega nadstropja prizidka gasilskega doma. Novembra 2007 je bila preseljena v kletne prostore Zdravstvene postaje Kozje, na naslovu Kozje 150, kjer se razprostira na 150 kvadratnih metrih.

Knjižnica Kozje je krajevna knjižnica z več kot 500 člani. Knjižnični fond obsega več kot 15.000 enot gradiva. Gradivo, ki ga knjižnica nima, si je mogoče izposoditi preko medoddelčne izposoje iz Knjižnice Šmarje pri Jelšah ali preko medknjižnične izposoje iz drugih slovenskih knjižnic. V knjižnici je za uporabnike na voljo računalnik z dostopom do interneta.

V sklopu knjižnice Kozje se odvija vrsto različnih dogodkov, in sicer literarni večeri, predstavitve knjig, potopisna predavanja, pravljичne urice, bralne značke za otroke, mladino in odrasle, srečanja z ustvarjalci na področju literarne, likovne, glasbene in drugih kulturnih dejavnosti, študijski krožki, Parada učenja ter dejavnosti Univerze za tretje življenjsko obdobje. Odpiralni čas knjižnice je štirikrat tedensko, v poletnem času pa trikrat tedensko.

Poleg Knjižnice Kozje je v občini tudi izposojevališče v Lesičnem, ki je locirano v prvem nadstropju Kulturnega doma Lesično. Izposoja knjižničnega gradiva tu poteka enkrat tedensko po dve uri.

2.1.2 Javni sklad RS za kulturne dejavnosti

Za izvajanje javnega interesa na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti je država ustanovila Javni sklad za kulturne dejavnosti (JSKD). Območna izpostava Šmarje pri Jelšah pokriva kulturno dejavnost na območju občin Šmarje pri Jelšah, Bistrica ob Sotli, Kozje, in Podčetrtek. Naloga sklada je, da zagotavlja strokovno pomoč kulturnim društvom in njihovim zvezam, skrbi za izobraževanje mentorjev in s tem za višanje nivoja kvalitete dela ter organizira pregledna območna in medobmočna srečanja skupin. Sklad letno izbira in pripravlja predloge programov in drugih projektov s področja ljubiteljske kulturne dejavnosti štirih občin na osnovi javnega razpisa JSKD RS, sklepa z izvajalci pogodbe o financiranju in sofinanciranju programov ter organizira ali zagotavlja pomoč lokalnim skupnostim pri izvedbi kulturnih prireditev. Med prioritetskimi nalogami sklada je tudi skrb za izobraževanje na področju ljubiteljske kulture.

Vse občine, ki jih pokriva območna izpostava, sofinanciramo delovanje sklada. Sredstva služijo izključno za izvajanje skupnega programa občin.

2.2 Javna kulturna infrastruktura

Na območju občine so kot javna kulturna infrastruktura opredeljeni Kinodvorana Kozje, Dvorana v kulturnem domu Zagorje (Sklep o določitvi javne infrastrukture na področju kulture, Uradni list RS, št. 127/2003) in Grad Podsreda (Sklep o javni infrastrukturi na področju kulture, Uradni list RS, št. 81/2009).

Kinodvorana

Dvorana Kozje, ki se nahaja v podpritličju objekta Kozje 34, je bila za različne predstave v uporabo predana že v letu 1933. V decembru 1952 je bila s prvo kino predstavo preimenovana v kinodvorano, vendar še naprej služi za vse vrste prireditvev.

Kinodvorana s pripadajočimi prostori je bila popolnoma prenovljena v letu 2006. Uporablja se predvsem za izvajanje različnih kulturnih dejavnosti, kot so gledališke, plesne in glasbene predstave, literarni večeri, predstavitve knjig in podobno. Občasno se predvaja tudi kakšen film. Lokalna kulturna društva dvorano uporabljajo tudi kot vadbeni prostor.

Grad Podsreda

Grad Podsreda sodi med najpomembnejše romanske objekte na Slovenskem. Je eden redkih kulturnih spomenikov romanske dobe, ki je v zadnjih tridesetih letih iz skoraj propadajočega stanja skozi celovito prenovalo postal pomemben nosilec kulturne, promocijsko-izobraževalne, družabne in turistične ponudbe v tem delu Slovenije. Končno podobo je grad dobil v 19. stoletju. V letu 1983 se je pričela obnova. Zaradi skoraj neokrnjenega srednjeveškega videza danes velja za najbolj grajskega med gradovi v Sloveniji.

Grad danes velja za pomembno kulturno in izobraževalno središče v regiji. Od leta 2020 so na njem urejene tudi nastanitve.

Grad Podsreda živi polno in bogato življenje zlasti v toplejših mesecih, ko se na gradu odvijajo prireditve, na katerih se predstavljajo domači in tuji umetniki. Še posebej pa grad zaživi v toplih poletnih večerih, ko v atriju pod mogočnimi oboki v okviru programa Glasbeno poletje na gradu Podsreda potekajo koncerti priznanih slovenskih in tujih glasbenikov ter glasbeni seminarji, ki udeležencem omogočajo, da z vrhunskimi mentorji dosegajo izjemen glasbeni razvoj. Grad ponuja občasne in stalne razstave ter druge prireditve. Med stalne razstave sodijo Razstava historičnega stekla Ujeta prosojnost, Slikarska razstava Franceta Slane Ko igra trenutka postane brezčasnost, Spominska soba Svete Eme, Zgodovinska predstavitev gradu Podsreda, Netopirji na gradu Podsreda, Razstava glive Kozjanskega parka, predstavitev Kozjanskega parka in Središče za obiskovalce Kozjanskega parka in biosfernega območja Kozjansko in Obsotelje. Na dvorišču gradu je vsako poletje večkrat tudi letni kino pod grajskimi zvezdami, konec poletja pa še prireditve Grajski živ žav na gradu Podsreda.

Grad Podsreda, spomenik lokalnega pomena, je v lasti Občine Kozje, upravljavec gradu pa je Javni zavod Kozjanski park.

Dvorana v kulturnem domu Zagorje

Dvorana v kulturnem domu Zagorje je na naslovu Zagorje 56. Prostor z odrom je namenjen izvajanju različnih kulturnih dogodkov predvsem krajevnega značaja. Aktivnosti, ki povezujejo tako mlade kot starejše vodita kulturno društvo in krajevna skupnost Zagorje. V prostorih delujejo dramska skupina, pevski zbor in mladinska skupina.

Večnamenski center Kozje

Večnamenski center Kozje je bil zgrajen konec leta 2013. Njegova primarna funkcija je zagotovitev kvalitetnega tehnološko dovršenega prostora za izvajanje kulturnih dejavnosti. V objektu Kozje so v nadstropju na voljo prostori za društva, za vajo folkloristov, dramskih skupin in večji klubski prostor, v katerem se odvijajo predavanja in strokovni posveti, manjše prireditve in galerijska dejavnost – razstave slik. V dvoranskem delu je prostor za različne prireditve, kot so koncerti, predstave, konference, festivali.

Medgeneracijski center Kozje

V trgu Kozje je v prostorih nekdanje pošte urejen center, v katerem lahko obiskovalci dobijo osnovne informacije o turistični ponudbi in o dogajanju v Kozjem ter okolici. MCK, ki je bil urejen konec leta 2022, je hkrati center za vseživljenjsko učenje, medgeneracijsko druženje, ohranjanje zgodovine in promocijo turizma v Kozjem. Omogoča razstavni prostor za razne zgodovinske in umetniške zbirke, kjer umetniki in posamezniki iz območja LAS predstavljajo svoje delo ter prostor za inovativne izobraževalne delavnice. Medgeneracijske delavnice predvsem ročnih spretnosti potekajo tedensko in udeležencem predstavljajo kulturno dediščino območja. Dobro obiskane so tudi bralne urice za najmlajše in v mrzlih dneh kino predstave.

2.3 Ljubiteljska kultura

Kulturna društva so nepogrešljiv dejavnik v življenju skupnosti. V kulturna društva v občini Kozje je včlanjenih okoli 300 aktivnih članov. Najmočnejša je glasbena dejavnost (dva pevski zbora in manjše vokalne skupine), sledijo štiri skupine za ohranjanje kulturne dediščine, gledališko amatersko dejavnost, folklorna skupina in skupina za muzejsko dejavnost.

Kulturna društva v občini na podlagi registra društev:

- Kulturno društvo Zagorje,
- Kulturno društvo Buče,
- Kulturno društvo Lesično Pilštanj,
- Društvo Moški pevski zbor Kozjanski park Kozje,
- Kulturno umetniško društvo Kozje,
- Muzejsko društvo Kozje,
- Kulturno društvo Ante Potočnik Podsreda,
- Društvo Dramska skupina Kozji rog,
- Društvo mešani pevski zbor Vinea Kozje.

Občina namenja v okviru proračunske postavke 18022 – kulturni programi - razpis vsako leto sredstva za sofinanciranje kulturnih programov in projektov s področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti. Kulturna društva pridobijo sredstva na podlagi javnega razpisa in v skladu s sprejetim Pravilnika o sofinanciranju programov društev na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti v Občini Kozje (Uradni list RS, št. 63/2003, 41/2004).

2.4 Mediji

Mediji so nosilci kulture in sami del kulture. Javni interes Občine Kozje je zagotavljanje možnosti in pravic do kakovostnega obveščanja občanov in ostalih ciljnih skupin. Po Zakonu o lokalni samoupravi občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena, ki jih določi sama s splošnim aktom ali pa so določene z zakonom. Med te naloge med drugim sodi tudi pospeševanje informacijsko-dokumentacijske dejavnosti na območju občine, pospeševanje kulturno-umetniške ustvarjalnosti in omogočanje dostopnosti do kulturnih programov. Zakon o lokalni samoupravi področja izdajanja občinskih glasil in objav v medijih podrobneje ne

opredeljuje. Zakon o medijih občinskih glasil ne opredeljuje kot medije, v skladu z vsakoletno Pogodbo o sodelovanju pri izdajanju Lokalnega glasila »Naše Oko« pa obveščamo občane v lokalni skupnosti v lokalnem tedenskem časopisu. Lokalni časopis je v tiskani obliki in ga dvakrat na leto prejmejo vsa gospodinjstva na območju občine brezplačno, v elektronski obliki je objavljen na spletni strani občine. Predpise občina objavlja v uradnem glasilu e-Občina.

Občina Kozje denar za izdajanje lokalnega glasila zagotavlja vsako leto v občinskem proračunu na postavki 04013 – Glasilo OKo na osnovi Pogodbe o sodelovanju pri izdajanju Lokalnega glasila »Naše Oko«.

Posredovanje informacij občanom in drugi javnosti tudi izven občin omogočajo še drugi mediji. Občina sredstva za financiranje programskih vsebin v drugih medijih v proračunu načrtuje na proračunskih postavkah 04014 – Rogaške novice, 04015 – Štajerski val in 04016 – Drugi mediji. Za financiranje programskih vsebin občina sklene okvirne letne sporazume s posameznimi mediji na osnovi ponudb medijev. Občina Kozje z drugimi mediji komunicira še preko sporočil za javnost, ki se medijem pošiljajo po elektronski pošti, objavljena so na spletni strani občine in družbenih omrežjih, s sklicevanjem novinarskih konferenc, izvedbo različnih dogodkov ...

Spletna stran je v sodobnem svetu pogosto prvi stik z javnostjo. Omogoča komuniciranje z občani, ustanovami, organizacijami, drugimi lokalnimi skupnosti, regionalnimi in državnimi ustanovami, mediji. Spletna stran Občine Kozje je namenjena objavi in širjenju informacij o delu občinske uprave, občinskega sveta, javnih zavodov, katerih (so)ustanoviteljica je Občina Kozje, klubov in društev, podjetnikov, posameznikov – občanov občine. Sredstva za vzdrževanje, obnavljanje in nadgradnjo spletne strani občine so načrtovana v občinskem proračunu na postavki 06009 – Materialni stroški.

Družbeni omrežji Facebook in Instagram delujeta kot posrednik informacij, vzdržujeta določeno raven stikov z občani in javnostmi izven geografskega območja občine. Sta medija, ki omogočata udeležbo in obveščanje preko različnih interesnih skupin.

2.5 Kulturna dediščina

Na območju občine je bilo, glede na podatke Registra nepremične kulturne dediščine Ministrstva za kulturo, v letu 2023 vpisanih 181 enot kulturne dediščine. Prevladuje profana stavbna dediščina (141 enot), sledi ji sakralna stavbna dediščina (24 enot). V manjši meri so zastopani ostali tipi dediščine (memorialna dediščina – 9 enot, arheološka dediščina – 3 enote, naselbinska dediščina -3 enote in kulturna krajina – 1 enota).

Največje znamenitosti so Grad Podsreda, srednjeveški trgi Kozje, Podsreda in Pilštanj in Kroflnov mlin.

70 enot je razglašanih za spomenik lokalnega pomena, med njimi tudi Cerkev sv. Andreja, Cerkev sv. Petra, Rimska naselbina Groblje, Župnišče Buče, Cerkev sv. Trojice, Kunejev hram, Cerkev Marije sedem žalosti, Hiša Gradišče 6, Hiša Gradišče 8, Kapela sv. Ane, Kapela sv. Mohorja in Fortunata, Kapelice križevega pota, Cerkev sv. Primoža in Felicijana, Cerkev Marijinega vnebovzetja, Cerkev sv. Eme, Dvorec Kozje, Gospodarsko poslopje Kozje 183, Grad Drakenburg, Grobišče borcev XXI. Srbske divizije, Grobnica in spomenik, Hiša z mlinom Kozje 5, Kašča Kozje 183, Trško jedro Kozje, Cerkev sv. Urha, Grobišče NOB Lesično, Hiša Lesično 15, Hiša Lesično 52, Kozolec na domačiji Lesično 46, Gradišče Veliki vrh, Preskarjev mlin, Cerkev sv. Mihaela, Grad Pilštanj, Grad Hartenštajn, Hiša Pilštanj 14, Hiša Pilštanj 17, Hiša Pilštanj 5 in 6, Kraj konference KPS za Posavje, Trško jedro Pilštanj, Cerkev sv. Janeza Krstnika, Grad Podsreda, Grobišče in spomenik padlima komisarjema, Grobišče padlih v NOB na trgu, Hiša Podsreda 3, Hiša Podsreda 38, Hiša Podsreda 48, Hiša Podsreda 9, Hiša z mlinom Podsreda 74, Javerškova domačija, Javorškov senik, Trško naselje Podsreda, Kozolec pri hiši Poklek pri Podsredi 1, Kozolec pri hiši Vojsko 1, Hiša Vrenska Gorca 12, Hram Vrenska Gorca 11, Stavba za žganjekuho Vrenska Gorca 12, Cerkev Marije Pomočnice, Gradišče na hribu, Hiša Zagorje 19, Hiša Zagorje 53, Hiša Zagorje 54, Hlev Zagorje 53, Kašča Zagorje 53, Kozolec na domačiji Zagorje 53, Kozolec na domačiji Zagorje 17, Kozolec

na domačiji Zagorje 29, Kozolec na domačiji Zagorje 51, Kozolec na domačiji Zagorje 54, Štok Zagorje 53, Žaga pri hiši Zagorje 29 in Župnišče Zagorje 48.

V okviru zmožnosti in zaznanih potreb se za obnove zaščitene in drugih kulturnih spomenikov in kulturne dediščine vsako leto v proračunu občine pod proračunsko postavko 18001 in 180010 namenjajo znatna finančna sredstva.

2.6 Kulturni turizem

Občina Kozje ima izjemno bogato kulturno zgodovinsko zaledje. Grad Podsreda je osrednja točka kulturno umetniškega dogajanja v našem okolju. Ponuja vrsto različnih umetniških razstav (slikarskih, fotografskih, steklarskih, ...) ter glasbeno dogajanje (glasbeno poletje, koncerti, festivali, kino na prostem, ...). V občini imamo kar tri srednjeveške trge; Kozje, Pilštanj in Podsreda. V trgu Kozje so na ogled trije muzeji. Učilnica iz obdobja Kraljevine Jugoslavije Šola moje mame je zbirateljska dediščina pesnika in pisatelja Marjana Marinška. Obnovljeni Zaporji predstavljajo sodstvo v Kozje. Na poti proti Vetrniku, ob potoku Bister graben pa stoji Kroflnov mlin, kjer so občasno razstave v izvedbi Muzejskega društva Kozje. Trg Pilštanj je imel včasih dva gradova. Na gradu Peilenstein je bila rojena edina slovenska svetnica sv. Ema. O bogati srednjeveški zgodovini in o sodstvu na Pilštanju pričata značilna trška naselbina, v kateri so bile včasih kar tri gostilne, knjižnica, internat, trgovina, in pranger oziroma sramotilni steber. V trgu je bil že pred več kot 600 leti organiziran pouk, v prostorih stare šole pa je urejena muzejska učilnica iz poveljnega obdobja. Trg Podsreda, kjer je kratek čas služboval tudi Anton Aškerc, oblikujejo značilne trške hiše. Tudi v tem trgu imamo pranger oziroma sramotilni steber, znak srednjeveškega sodstva. Ena od stavb se imenuje v Slovensko-Bavarska hiša in je znak prijateljstva med parkoma v Sloveniji in na Bavarskem. V njenih prostorih večkrat na ogled postavijo različna umetniška dela. Tradicionalno se v trgu Podsreda v drugem tednu oktobra odvija Praznik kozjanskega jabolka, ki spodbuja številna društva in lokalne ponudnike k predstavitvi in v naše kraje privabi množico obiskovalcev. V trgu Podsreda je sedež Kozjanskega parka, ki med drugim skrbi tudi za kulturni in turistični utrip kraja.

Občina premore številne turistične potenciale. V zadnjih nekaj letih je naraslo število prenočitvenih kapacitet in zanimanje ponudnikov, kar skupaj z vzorno ohranjeno kulturno dediščino ter kulturnim dogajanjem omogoča dober turistični razvoj območja. Iz izrazito izletniške občine se počasi razvoj usmerja v privabljanje večdnevniških obiskovalcev, kar pa je eden ključnih dejavnikov za razvoj ne le kulturnega turizma, temveč tudi gostinstva, drugih storitvenih dejavnosti in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah.

Z namenom povezovanja več generacij in na ta način prispevati tudi k ohranjanju nestvarne kulturne dediščine, je bil v oktobru 2022 v projektu Ohranjanje zgodovine v trgu Kozje urejen Medgeneracijski center Kozje, kjer se izvajajo različne delavnice ročnih spretnosti, kino projekcije, razstave umetnikov našega okolja in bralne urice.

2.7 Branju prijazna občina

Združenje splošnih knjižnic, Skupnost občin Slovenije in Ministrstvo za kulturo RS je v letu 2021 Občini Kozje podelil naziv Branju prijazna občina.

Občina Kozje že vrsto let spodbuja bralno kulturo in bralno pismenost. Zavedamo se, da je bralna kultura ena od aktivnosti, ki dviguje posameznike in posledično družbo na višjo socialno raven in tudi bistveno vpliva na ekonomski uspeh občine, dviguje pa tudi kakovost bivanja in ohranja poseljenost naših krajev, ki so oddaljeni od večjih kulturnih središč. To zavedanje nas zavezuje, da ustvarjamo pogoje za spodbujanje bralne kulture.

S sodelovanjem s Knjižnico Šmarje pri Jelšah ter z zavodi, društvi in ostalimi organizacijami v občini ustvarjamo pogoje, ki omogočajo različne bralne dogodke.

3. FINANCIRANJE KULTURE

Financiranje dejavnosti kulture v občini se vsakoletno opredeli s sprejemom občinskega proračuna. Iz sredstev občinskega proračuna se na letni ravni sofinancirajo naslednje vsebine:

Programi v kulturi:

- knjižničarstvo in založništvo:
  - o delovanje knjižnice
  - o nakup knjig
  - o kulturno izobraževalni dogodki v knjižnici
- ljubiteljska kultura:
  - o sofinanciranje programa Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD OI Šmarje pri Jelšah)
  - o sofinanciranje kulturnih prireditev – razpis
  - o sofinanciranje kulturnih programov – razpis
- drugi programi v kulturi:
  - o sofinanciranje kulturnih programov Kozjanski park
  - o Kinodvorana Kozje

Ohranjanje kulturne dediščine:

- nepremična kulturna dediščina:
  - o ohranjanje kulturne dediščine
  - o obnova kulturnih spomenikov
  - o urejanje kulturne dediščine JD
  - o upravljanje kulturnih spomenikov
  - o zbornik Zgodovina Kozjega II
  - o MC Kozje – stara pošta

Financiranje programov za kulturo iz občinskega proračuna (v EUR):

	zaključni račun 2021	zaključni račun 2022	zaključni račun 2023	proračun 2024
delovanje knjižnice	44.720	41.543	47.899	54.150
nakup knjig	8.700	8.700	8.700	10.100
kulturno izobraževalni dogodki v knjižnici	950	950	950	1.450
sofinanciranje programa javnega sklada za kulturno dejavnost	1.500	3.000	3.000	3.000
sofinanciranje kulturnih prireditev	/	/	/	3.000
kulturni programi - razpis	7.222	13.000	13.000	13.000
sofinanciranje kulturnih programov Kozjanski park	2.250	800	/	50.000
ohranjanje kulturne dediščine	13.814	/	/	40.000
obnova kulturnih spomenikov	/	1.564	16.300	10.000
upravljanje kulturnih spomenikov	1.507	3.911	1.247	1.300
upravljanje in tekoče vzdrževanje Kinodvorane Kozje	1.762	4.216	3.312	2.450

upravljanje in tekoče vzdrževanje MC Kozje	194	114.234	4.267	5.280
urejanje kulturne dediščine JD	2.276	794	2.418	2.500
izdaja zbornika Zgodovina Kozjega II	/	/	/	15.000

4. CILJI KULTURNE POLITIKE V OBČINI

Vizija občine na področju kulture in ljubiteljskih kulturnih dejavnosti je izboljšanje usposobljenosti in medsebojno delovanje deležnikov v kulturi, povečati pomen kulture kot perspektivne panoge v občini in spodbujati kakovost v kulturi, sproščenost in kultiviranost ter kulturni dialog.

Cilji občine na področju kulture v programskem obdobju 2024-2034 so:

- omogočiti dostopnost kulturnih dobrin vsem skupinam,
- spodbujanje kulturne raznolikosti - podpora ustvarjalcem, društvom in projektom na področju kulture,
- ohranjanje kulturne dediščine,
- povezovanje kulture z drugimi dejavnostmi, prioriteto s turizmom (kulturni turizem).

Z Lokalnim programom za kulturo želimo za različna področja kulturnih dejavnosti predvideti ključne ukrepe razvojne kulturne politike v naslednjem obdobju in določiti odgovorne nosilce. Uresničitev ukrepov bomo spremljali s kazalci, ki jih navajamo v nadaljevanju.

Občina Kozje v obdobju 2024 – 2034 ohranja, spodbuja in razvija naslednje dejavnosti:

	ukrepi	kazalci	nosilci
Knjižnična dejavnost	<ul style="list-style-type: none"> - zagotavljanje pogojev za knjižničarsko dejavnost - doseči večjo vključenost občanov v dejavnosti knjižnice - izboljšati in povečati knjižnično gradivo - spodbujanje bralne kulture - vseživljenjsko izobraževanje - zagotoviti dostopnost ponudbe za uporabnike, raznolikost gradiv in programov 	<ul style="list-style-type: none"> - število izposojenih enot knjižničnega gradiva - število novih članov - število obiskovalcev programov, - število udeležencev na področju vseživljenjskega izobraževanja - število sodelujočih v bralni znački 	Knjižnica Kozje v sodelovanju s Knjižnico Šmarje pri Jelšah, osnovni šoli

	ukrepi	kazalci	nosilci
Ljubiteljska kultura	<ul style="list-style-type: none"> - zagotovitev ustreznih prostorskih pogojev za delovanje ljubiteljske kulture - podpora, spodbujanje in razvoj kvalitete, dostopnosti in povezovanja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti na območju občine - ohranjanje obsega in pestrosti ljubiteljske kulture - zagotavljanje delovanja OI JSKD - oglaševanje in promocija dela društev 	<ul style="list-style-type: none"> - število delujočih društev - število programov - število aktivnih udeležencev - število uporabnikov oz. obiskovalcev prireditev - število dogodkov na področju občine v organizaciji društev 	Občina, osnovni šoli, društva, JSKD in prostovoljci

	ukrepi	kazalci	nosilci
Drugi programi v kulturi	<ul style="list-style-type: none"> - zagotovitev sredstev za upravljanje in tekoče vzdrževanje kulturnih objektov - investicijsko vzdrževanje kulturnih objektov - obnove in priprave dokumentacije za novogradnje kulturnih objektov - nakup opreme na področju kulture 	<ul style="list-style-type: none"> - obnovljeni objekti na področju kulture - nemotena uporaba objektov, ki so namenjeni kulturi 	Občina, Kozjanski park

	ukrepi	kazalci	nosilci
Kulturna dediščina	<ul style="list-style-type: none"> - ohranjanje kulturne dediščine - prenova in vzdrževanje kulturno zgodovinskih spomenikov - promocija zgodovinske dediščine v javnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - število obnovljenih kulturnih spomenikov - število obiskovalcev kulturnih spomenikov 	Občina

	ukrepi	kazalci	nosilci
Kulturni turizem	<ul style="list-style-type: none"> - priprava ustreznih turističnih aranžmajev - povečevati ponudbo kulturnega turizma - povečati število dogodkov in prireditev vezanih na kulturni turizem 	<ul style="list-style-type: none"> - število turističnih aranžmajev, ki vključujejo kulturni turizem 	Kozjanski park, TIC Podčetrtek, Občina

5. ZAKLJUČEK

Nacionalni program za kulturo 2018-2025 opredeljuje cilje in prioritete na vseh področjih umetnosti in kulture. Z lokalnim programom za kulturo se v Občini Kozje osredotočamo samo na tista področja, ki so za občino ključna in pomembna za nadaljnji razvoj.

Na posameznih področjih kulture želimo definirati ukrepe, ki bodo znali učinkovito odgovoriti na njihove ključne izzive.

Lokalni program za kulturo je usmerjen v skrb za formalne pogoje njenega delovanja v občini Kozje, ob tem pa poskuša predvsem ljubiteljski kulturni dejavnosti ponuditi pogoje za avtonomen kulturni razvoj. Prav dobro urejeni pogoji ob sočasnem distanciranju občine od odločanja o kulturnih vsebinah namreč omogočajo največji možni razvoj in raznolikost kulture.